

LA CREADORA (168) ALBA DEDEU

“Escriure em dóna sentit”

JOSEP MASSOT / PEDRO MADUEÑO (FOTO)

Va passar amb l'art als anys noranta i passa ara amb la literatura. El mercat és un monstre capritxós que dóna fama, però també devora. Crea generacions noves cada any, busca noms nous i noves tendències que desmenteixen els noms i les tendències promocionades uns mesos abans. I és implacable. En arts plàstiques, molts joves van fer malbé el seu talent perquè es creien ja immortals. I en literatura, quins escriptors aplaudits quan en tenien trenta han complert les expectatives? Quan fa tres anys Alba Dedeu va aparèixer amb aires d'estudiant tímida a la roda de premsa en què *Omniun Cultural* dóna a conèixer els premis de la Nit de Santa Llúcia, semblava que anaven a presentar-nos un nou producte de la fàbrica editorial: 26 anys, contes emotius sobre gent normal, retalls de vida explicats amb una escriptura encara trèmula. Aquell primer llibre, *Gats al parc*, va guanyar el premi Mercè Rodoreda i després el Serra d'Or. Alba Dedeu, però, és una escriptora de vocació, capaç de sacrificar camins més profitosos econòmicament per dedicar-se al que de veritat l'omple. “Per mi –diu–, l'escriptura em dóna sentit”.

Rep el periodista en un petit entresòl, a prop de la Sagrada Família. A la sala d'estar, una taula diminuta, molts discos i pocs llibres a la vista. Han passat tres anys des de la seva irrupció com la narradora més jove de les lletres catalanes i ja fa temps que va substituir la llarga cabellera escolar pels cabells curts. El seu segon llibre de relats, *L'estiu no s'acaba mai*, va tornar a tenir crítiques favorables.

“Vaig néixer a Granollers i vaig començar a estudiar Medicina per influència d'una cosina meua i també per la idea romàntica que era una professió amb què podia ajudar la gent. Però me'n vaig anar desentenciant. Vaig acabar la carrera una mica per coherència,

una mica per la il·lusió que els feia als meus pares. El meu pare conduïx un camió i la meua mare és modista. Jo, des de petita, portava l'escriptura dins, tan dins com la pot portar una nena. Ja ho saps: un relat que elogien els adults, l'encoratjament dels professors, petits premis de redacció. Jo llegia les aventures de Cèlia, d'Elena Fortún, i després els llibres que comprava el meu pare a Círculo de Lectores, Vázquez Figueroa, Noah Gordon i coses així. La primera lectura de debò va ser en anglès. A secundària vaig decidir aprendre anglès pel meu compte i vaig llegir, amb un diccionari al costat, *Frankenstein* de Mary Shelley. I *Hamlet*, i després Jane Austen, Thomas Hardy, Emily Dickinson... Vaig arribar a la literatura per mitjà dels autors anglesos del XIX. Més tard, en un viatge a Itàlia vaig descobrir la literatura italiana: Primo Levi, Dino Buzzati...”

Quan va acabar la carrera de Medicina va treballar un any i mig en una clínica privada. Fins que va veure que no era per a ella. Volia ser traductora, va demanar un crèdit i es va posar a escriure els contes que des de feia temps li voltaven al cap. “Era l'octubre. Faltava un mes perquè s'acabés el termini de presentació de manuscrits al Mercè Rodoreda i vaig escriure sense parar fins que vaig acabar el llibre”. I va guanyar.

“A partir del premi, em va ser més fàcil tenir encàrrecs de traducció. Són editorials petites i paguen poc, però són aquestes les editorials amb les quals fa goig treballar”. Ha traduït la versió en català modern de *Lo Somni* de Bernat Metge per a Barcino i de *Sempre han tingut bec les oques* per a Adesiara, testimonis de judicis de l'edat mitjana que ense-

nyen més sobre la condició humana que tota la novel·lística de l'època. També *Una dona*, el llibre que va escriure Sibilla Aleramo –el gran amor de Dino Campana– per justificar-se davant el seu fill.

Literatura anglesa, italiana i textos catalans medievals. Els problemes econòmics li deixen poc temps per llegir –“tiro de biblioteques públiques”– i per escriure més extensament, per exemple, una novel·la –aquest estiu, que tenia més temps lliure. ho he provat i he quedat contenta–, així que Alba Dedeu diu que llegeix poques novel·les i que li agrada més rellegir. Això indica la seva voluntat d'aprenentatge. “Abans –diu– volia explicar més coses. Ara tendixo a retallar. M'agrada aquesta idea de l'iceberg de Hem-

mingway, que el que està escrit és només una part de la història que el lector ha de completar. A més, cada lector llegeix la història de manera diferent segons les seves pròpies experiències”.

Farà 30 anys, però no té Facebook ni Twitter. “No m'agrada gens exhibir la meua intimitat en públic. Si algú em felicita pel meu aniversari és perquè realment se'n recorda, no perquè l'hi recorda una alarma a Facebook”. I està allunyada d'aquest corrent del Jo que practiquen els de trenta anys, la narrativa narcisista. “M'agrada observar la gent, escoltar diàlegs. Crec que com més et mires a tu mateix, menys veus els altres”, Alba Dedeu creu que vivim un temps de confusió. “Les paraules estan molt gastades, sobretot democràcia i revolució. No crec que visquem una democràcia de debò quan uns quants imposen els seus interessos als de la majoria. És un capitalisme sense control”.

ELS MEUS MESTRES

Si no pogués alliberar tensions
ment de mi mateixa o dels altres,
estic segura que m'encallaria abans
d'acabar el primer capítol.

(J. Austen)

“Jane Austen, per l'atenció als detalls, la subtilesa i el sentit de l'humor”

■ “Jane Austen, per l'atenció als detalls, la subtilesa i el deliciós sentit de l'humor; Emily Dickinson, per la màgia sorprenent que pot donar a cada paraula, a cada vers, a cada silenci, i per haver estat capaç de dir moltes coses que semblaven impossibles de dir amb paraules; el Primo Levi de *Se questo è un uomo*, per la seva capacitat d'observació analítica i de comprensió de l'entorn, de les emocions i els impulsos humans. També *Angela's ashes*, de Frank McCourt, que té la virtut ben irlandesa d'explicar una història molt trista amb una frescor i una senzillesa insuperables”.